

Paimion Sähkämuseon perustaminen sai alkusysäyksensä jo 1960-luvulla, kun Sähkölähteenmäen johdon toimesta alettiin kerätä talteen käytöstä poistettuja sähkölaitteita.

Museon perustamista alettiin määrätietoisesti suunnitella 1980-luvulla ja vuonna 1992 Lounais-Suomen Sähkö Oy, Sähkölähteenmäki Oy, Paimion kunta ja Paimio-Seura perustivat Sähkämuseosäätiön, jonka tehtäväksi määriteltiin sähkämuseon perustaminen ja ylläpitäminen sekä sähkön historian taltiointi ja tunnetuksi tekeminen. Säätiön ensimmäisessä hallituksessa puheenjohtajana toimi Uolevi Salminen Paimio-Seurasta, varapuheenjohtajana Maija Rasila SLM:stä ja jäsenenä Jukka Tuominen (SLM), Olli Koro (LSS), Esko Reunanen (LSS) sekä Veikko Ojanen (Paimion kunta).

Vuonna 1993 suunniteltiin museon sijoittamista Paimion vanhan rautatieaseman tiloihin. Tämä käy ilmi myös oheisesta artikkelista, joka julkaistiin SLM-yhtiöiden henkilöstölehdessä Stöpselissä vuotta aikaisemmin (3/92).

Tolppakenkäväljien sähkämuseotalkoot

Veteraanit kokoavat omaa museota

Tekniikan museoissa on usein se vika, että asia menee tavallisen ihmisen hilseen yli. Tiedon yksinkertaistaminen ei ole helppoa, mutta Paimion Sähkämuseohankkeen takana museoimistien apuna on suuri joukko sellaisia ihmisiä, mm. SLM:n tolppakenkäväljiä, joiden avulla asia onnistuu.

Paimiota parempaa paikkaa sähkämuseolle tuskin löytyisi. Turussa yritettiin perustaa tekniikan museota, mutta siellä ei ollut samanlaista henkeä. Paimion asemarakennus on luovuttu Sähkämuseosäätiön käyttöön kokonaisuudessaan sen jälkeen, kun rantarata on sähköistetty. Nyt käytössä on jo rakennuksen toinen pää, jonne museotavaraa on kerätty kunnostettavaksi.

Sähköfirmojen lisäksi paimiolaiset sähkömiehet ovat jo vuosikautia tallentaneet kaikenlaisia sähköön liittyviä tarvikkeita ja työkaluja. Sähkö on kuitenkin ole vain asennuksia, mittareita ja maasepän

takomia tolppakenkiä: aikanaan se on mullistanut elämää jokaisessa torpassa.

Museon suunnittelussa on kehitelty hauskoja ideoita siitä, miten kävijä voi itsekin kokea sähköisiä elämyksiä. Sähkö on niin tuttu, mutta tavallaan kuitenkin tuntematon ja jännittävä asia.

Luku sinänsä ovat tolppakenkäveteraanit, jotka talkootyönä, kymmenkunta heistä, kaksi kertaa viikossa kokoontuvat puhdistamaan ja korjaamaan museoon tulleita esineitä. Hurttia huumoria löytyy kasapäin ja huuli lentää. Tarinoita kertoillaan ja vanhoja muistellaan kilvan ja kuluu siinä kahviakin jokunen mukillinen. Nämä asiat ovat heille niin perin läheisiä ja tuttuja vuosikymmenien takaa ja eläkkeellä on mukava harrastaa.

Museon avajaisia juhlitaan ehkä kolmen vuoden kuluttua, mutta se ei ole mikään syy lykätä töitä tuonnemmaksi. Lahjoituksia on saatu paljon,

mutta vielä säätiötä kiinnostavat kaikenlaiset vanhat sähkövempaimet. Siispä jos työmaalla tai muualla osuu silmiisi 20-, 30- tai 40-luvun tavaraa, muista museota. Moottorit, keskusket, valaisimet, nuppi-asennukset, työkalut, kaikki kelpaa. Puhumattakaan vanhoista radioista ja kotitalouskoneista. Yhteys pelaa Maija Rasilan kautta, puh. (921) 807 206.

TSO
☺

Monet ahkerat käsiparit kunnostavat innolla museoon tullutta esineistöä. Vasemmalla päällepäsmärinä Uolevi Salminen, Jalmari Helander, Jaakko Elonen ja Paavo Sahlström.

Artikkelissa arveltiin, että museon avajaisia saatettaisiin viettää kolme vuotta myöhemmin. Näin kävikin, kun kesäkuun 14. päivänä 1995 sisäministeri Jan-Erik Enestam leikkasi museossa avajaisnauhan. Avajaisista on kulunut siis rahtusen yli 22 vuotta. Museota ei kuitenkaan perustettu rautatieasemalle, vaan Paimion ydinkeskustaan Vistalle, Hallmannin entiseen kivimakasiiniin, jonka rakennuksen omistanut Jukka Lähteenmäki päätti vuokrata museosäätiölle museon toimitiloiksi. Ja tässä kivimakasiinissa museo yhä toimii.